

04.1 -Eşya-Kargo Taşıma Kuralları

- **Aracı eşyanın bulunduğu yere uygun şekilde yanaştırır.**
- **Eşyanın tipi ve çeşidine göre uygun taşıma aparatı kapaklarını açar.**
- **Eşyanın yükleme planına uygun olarak dengeli bir şekilde taşıma aparatı içine yerleştirilmesini sağlar. Eşyanın kamyonun istiap haddini, dingil kapasitesini ve gabari ölçülerini aşmamasını sağlar.**
- **Yükleme süreci bittiğinde taşıma aparatı kapaklarını kapatarak, kasa pimlerinin sağlamlığını kontrol eder.**

- Taşıma esnasında branda ile üstünü örterek spanzet (gerdirici) ile sabitler.
- Taşıma ile ilgili (sevk irsaliyesi vb) evrakları alarak, düzenlenmesi gereken evrakları düzenler.
- Aracı, güzergah boyunca yol ve trafik kurallarına uygun olarak sevk ve idare eder.
- Eşyayı verilen adrese, belirlediği güzergahı takip ederek taşır.

- **Aracı, eşyanın indirileceği yere yanaştırır.**
- Eşyayı sabitleyen spanzeti (gerdirici) çözer, brandayı açar.
- **Uygun taşıma aparatı kapaklarını açar.**
- Eşyanın taşıma aparatından boşaltılmasına nezaret eder.
- Taşıma aparatı içinde eşya kalıp kalmadığına bakar.
- **Taşıma aparatı kapaklarını kapatarak emniyet pimlerini kontrol eder.**

- Gerekli evrakları (fatura, irsaliye, vb) ilgililere teslim eder.
- Müşteriye eşyayı zamanında, hasarsız ve tam olarak teslim ettiğine dair bildirimde bulunur.
- Aracı uygun bir yere götürüp park eder.
- Nakliye bedeline ait faturayı keser. Sözleşme gereğince nakliye bedelini tahsil eder.

Yükleme Sırasında Dikkat Edilecek Kurallar

- Aynı konteyner ya da kamyonunda taşınması tehlike yaratabilecek ürünler farklı araçlarda taşınmalıdır.
- Elleçleme yapılırken ağır olan paketlerin altta, daha hafif paketlerin ise üst tarafta olacak şekilde istiflenmesi gerekmektedir.
- Özellikle ahşap ya da plastik ambalajlı ürünler, ürünlerin istif hadlerine göre üst üste dizilmelidir.
- Yüklenme sırasında ambalajların açılacağı taraf yukarıya bakacak şekilde düzenlenmelidir.

Yükleme Sırasında Dikkat Edilecek Kurallar

- Teneke ambalajların yüklenmesi sırasında, ünitelerin birbirine temas etmesini engellemek için karton ya da köpük paneller kullanılmalıdır.
- Boşaltım noktasında ilk olarak araçtan alınacak olan mallar hasar riskinin azalması için aracın arka bölümlerine yüklenmelidir.
- Araç hacmini tam doldurmayan yüklerin taşınmasında hava yastıkları kullanılarak devrilme ve çarpma riski düşürülmelidir.

I. Ağır yükler alta konulur

II. Hafif yükler üstte konulur.

III. Palet ve koli sayısı kontrol edilir.

IV. Kırılacak eşyalar en altta taşınır.

Yukarıdakilerden hangileri **yükleme yapılırken** dikkat edilmesi gereken kurallardır?

A. I, II, III

B. II, III, IV

C. I, II

D. I ,II, III, IV

**DOĞRU
CEVAP A**

Lojistik Terimlerden Bazıları

Yük: Taşınan mal, ürün veya eşyadır.

Yükleme: Sevk amacıyla malzemelerin tren, uçak, kamyon vb. bir araca güvenli bir şekilde yüklenmesi işlemidir.

Yükleme Alanı: Yüklerin konulduğu palet, platform vb. alandır.

İstifleme: Hacmi dikey yönde kullanmak amacıyla malzemelerin üst üste yığılmasıdır.

Elektrikli İstif Makinesi: Paletli yükleri dikeyde hareket ettirerek istifleme yapmak için kullanılan elektrikli ekipmandır.

Lojistik Terimlerden Bazıları

Forklift: Açık ve kapalı alanlarda yükleme, boşaltma, taşıma, yerleştirme, istifleme vb. elleçleme işlemleri için kullanılan çatallı taşıma/kaldırma aracı, çatallı kaldıraçtır.

Rampa: Taşıma aracının kasası ile yükleme bölgesinin aynı yükseklik düzeyinde olmasını sağlayan ve böylece malzemenin boşaltma ve yükleme işlemlerini kolaylaştıran alandır

Hareketli Rampa: Elleçleme ekipmanlarının depo ile araç kasası arasında geçişine imkan sağlayan ekipmandır. Hareketli yapısıyla farklı yüksekliklerdeki araç kasaları ile depo zemini arasındaki yükseklik farkını elimine eder, arada köprü vazifesi üstlenir.

Taşıma aracının kasası ile yükleme bölgesinin **aynı yükseklikte** olmasını sağlayan malzemenin boşaltma ve yükleme işlemlerini kolaylaştıran **alana** ne ad verilir?

- A. Damper
- B. Yük platform
- C. Rampa**
- D. Palet istifleyici

DOĞRU
CEVAP C

Eşya-Kargoyu Araca Alma

- Aracı yük ve eşyanın bulunduğu yere uygun şekilde yanaştırılır.
- Yükün durumuna göre (tipine veya çeşidine) uygun kasa kapaklarını açar.
- Yük ve eşyanın yükleme planına ve talimatlara uyarak dengeli bir şekilde kasa içine yerleştirilmesi sağlanır.
- Yükün konulacağı zeminin temiz olup olmadığı kontrol edilir.
- Aracın taşınacak malzemenin taşınmasına uygun olup olmadığı kontrol edilir.
- Kamyon ve kamyonetlerde kesinlikle yük ile birlikte yolcu taşınmaz.

- Yüklemeden önce yükün kayabileceğini düşünüyorsak kasanın altına kaymaz malzeme serilmelidir.
- **Yükler arasında boşluk kalıyor ise mutlaka hava yastığı kullanılmalıdır.**
- Sürücü yükleme esnasında araca yüklenen malzemenin adedini ve miktarını kontrol etmelidir.

Eşya-Kargo Taşıma Kuralları

Hasarlı ürün maliyetlerini azaltarak ,müşteri memnuniyetini en yüksek seviyeye çıkarmak amacı ile, ulaşımın her aşamasında ve her türünde kullanılabilen “Hava Yastıkları” , seçilen nakliye vasıtasındaki boşlukları doldurarak, **paletli veya dökme ürünleri sabitlemek amacı ile** kullanılır. Ürünler nakliye aracının hareketlerinden, yol ve hava koşullarına **bağlı darbelerden etkilenmezler.**

Arasında **boşluk olan yükler** taşınmadan önce aşağıdaki tedbirlerden hangisi alınmalıdır?

- A. Yükün altına kaymaz malzeme konulmalıdır
- B. Hava yastığı kullanılmalıdır**
- C. Arasında boşluk olan yükler taşınmamalıdır
- D. Boşluğa palet yan koyulmalıdır

**DOĞRU
CEVAP B**

Tanımlar

Kargo : Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyayı,

Kargo işletmecisi : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve kargoyu teslim alarak kısa sürede gönderilene ulaştırmak amacıyla kendi gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi,

Parça başına taşıma : Bir veya birden çok gönderenin, aynı veya birbirinden ayrı gönderilene ait eşyaların taşınmasını,

Eşya (yük) : İnsandan başka taşınabilen canlı veya cansız her türlü nesneyi ifade eder.

Posta gönderisi: Göndericinin bizzat kendisi veya talimatıyla, üzerinde belirtilen yer ve adrese, gönderi türüne ve özel hizmetine göre teslim edilen haberleşme gönderileri ile kitap, katalog, gazete ve süreli yayınları, görme engellilere özgü yazıları, ticari değeri olsun veya olmasın eşya içeren en fazla beş kilogram ağırlığa veya elli desimetreküp hacme sahip posta maddesi ile posta kolisi veya kargosunu ifade eder.

Tek parçada **en fazla 100 kiloyu geçmeyen**, küçük boyutlu koli, sandık, paket, gibi parça eyaya ne ad verilir?

- A. Yük
- B. Emtia
- C. Nakliye
- D. Kargo**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre ticari değeri olsun veya olmasın posta gönderilerinin **en fazla kaç kilogram** ağırlığa sahip olması gerekir?

- A. 25
- B. 50
- C. 10
- D. 5**

**DOĞRU
CEVAP D**

Ambalajlarda Kullanılan Semboller ve Anlamları

Bu sembolün bulunduğu ürünler içerisinde **kırılabilir** bir ürün olduğunu ve dikkatle taşınması gerektiğini göstermektedir.

“Ambalajın içindeki malzemeyi **nemden koruyunuz.**” anlamında kullanılan sembol

“Yukarı yön” anlamına gelen sembol.

“Güneş ışığından koruyunuz.” anlamına gelen sembol.

“Ambalajın geri dönüşebilir malzemeden olduğunu gösteren sembol

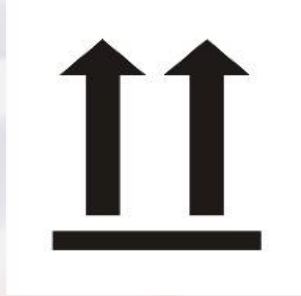
Tüm ürünler taşınma esnasında hasar görebilir. Ambalajın kullanım amacı da ürünleri bu hasarlara karşı korumaktır. Bu yüzden, bir ambalaj, 75 cm yükseklikten sert bir zemine düştüğünde uğrayacağı şoka karşı ürünü koruyucu nitelikte olmalıdır. **Kırılabilir işareti** cam ürünlerde, hassas elektronik ve tıbbi cihazların ambalajlarında kullanılmalıdır.

Yukarıdaki açıklamaya göre, aşağıdaki **hangi sembol ambalajın üzerinde** yer almalıdır?

A.

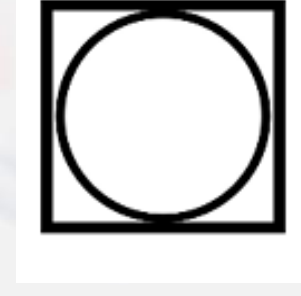
B.

C.

D.

**DOĞRU
CEVAP A**

04.2 - Araçların Yükleneesi

Araçların Yüklenmesi:

YÜKLEME KURALLARI

- Araçlara, taşıma sınırı üstünde yolcu ve yük alınması, taşıma sınırı aşılsın veya aşınmasın, dingil ağırlıklarını aşacak şekilde yük yüklenmesi yasaktır.
- Ağırlık ve boyutları bakımından özelliği olan özel yüklerin karayolu ile taşınması için Karayolları Genel Müdürlüğü'nden özel izin almak zorunludur.
- Araçların ağırlık kontrolleri Karayolları Genel Müdürlüğü'nce yapılır.

Araçların Yükleneesi:

- Radyoaktif maddelerin yükleneesi, boşaltılması ve taşınabilmesi için Atom Enerjisi Komisyonu'ndan izin alınması zorunludur.
- Karayolunda trafiğe çıkarılacak yüklü ve yüksüz araçların imal, tadil ve montajı hakkındaki yönetmelikte belirtilen ölçü veya boyutlara uygun olarak imal edilmiş olması ve yük ve yolcu taşımalarında bu ölçü ve boyutlara uyan taşıtlarla yapılması mecburidir.

Araçların Yüklenmesi:

Araçların Yüklenmesinde;

- Taşıma sınırı üstünde yük ve yolcu alınması, dingil ağırlığını aşacak şekilde yük yüklenmesi,
- Yükün, karayoluna degecek, düşecek, dökülecek, saçılacak, sızacak, akacak, kayacak, gürültü çıkaracak şekilde yüklenmesi,
- Dengeyi bozacak, yolda bir şeye takılacak ve sivri çıkıntılar oluşturacak şekilde yüklenmesi,
- Görüşe engel olacak, aracın sürme güvenliğini bozacak ve tescil plakalarını, ayırım işaretlerini, fren ve dönüş ışıklarıyla yansıtıcıları örtecek şekilde yüklenmesi,

Araçların Yükleneşmesi:

Araçların Yükleneşmesinde;

- Kasaının sağı ve sol yanından taşacak şekilde yüklerin yükleneşmesi,
- Ağırılık ve boyutları bakımından taşınması özel izne bağılı yüklerin Karayolları Genel Müdürlüğünden izin alındıktan sonra taşınması zorunludur.
- **Aracın boyunu önden 1 metre arkadan 2 metre fazla sarkacak şekilde yükleneşmesi,**

Araçların Yükleneşmesi:

Yük Taşıyacak Olan Araçlar Nasıl Yükleneşir?

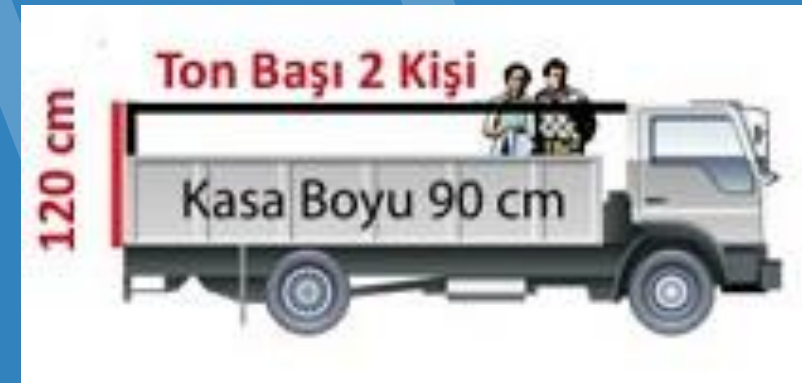
- Yük taşıyacak olan araçta oturma yerlerinin uygun bir şekilde ayarlanmış olması gerekir.
- Aracın kasa kenarları kapalı ve üzerinin örtülü olması gerekir.
- Yük taşınacak olan bir araçta taşıma sınırının her tonu için en fazla 2 yolcu taşıması gerekir.
- Kısa olan yolculuklarda eğer i  i taşınması gerekiyorsa, aracın kasasının kapaklarının kapalı olması, karoserin zeminden en az 120 cm yukarıda elle tutulacak sağlam bir korkulu un bulunması, taşıma sınırının her tonu için ayakta 2 i  i olması gerekir.

Araçların Yükleneşmesi:

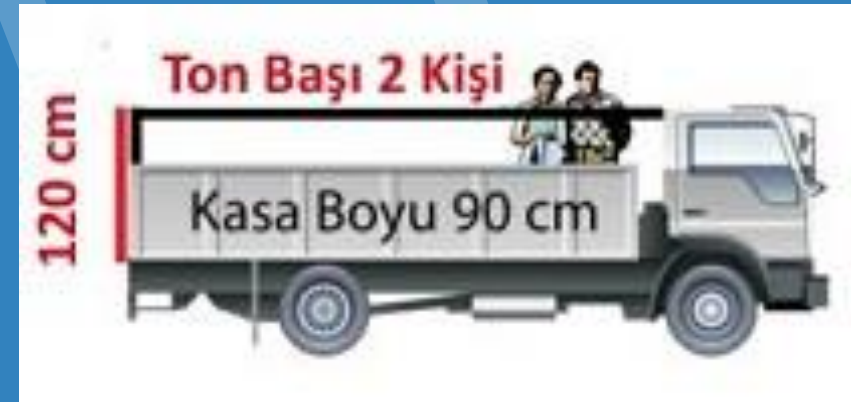
Yolcu ve Hizmetlilerin Taşınması:

- Araçların çamurluk, basamak, karoser kenarı, sürücü mahallinin veya aracın üstü, bagaj merdiveni gibi dış kısımlarında insan taşınamaz.
- Gerekli hallerde, kamyon, kamyonet, römork ve yarı römorklarla;
 - a. Araçların yönetmelikte belirtilen ölçülere **uygun oturma yerleri yapılması,**
 - b. Kasa kenarlarının **düşmeyi önleyecek şekilde kapalı ve üzerinin örtülü olması** şartıyla taşıma sınırının her tonu için **2 yolcu** taşınabilir.

Araçların Yükleneşmesi:

- Kısa mesafelerde işçi taşınmasında kullanılacaklar için, **kasanın yanı ve arka kapaklarının 90 cm. yükseklikte ve sağlam şekilde kapalı olması**, karoser zemininden itibaren en az **120 santimetre yüksekliğinde elle tutulacak sağlam bir korkuluğunun bulunması şartı ile taşıma sınırının her tonu için ayakta 2 yolcu (işçi) taşınabilir**. Bu araçların üzeri açık olabilir.
- **Yüklerin üzerine yolcu bindirilmesi kesinlikle yasaktır.**

Araçların Yükleneşmesi:

Lastik Tekerlekli Tarım Traktörlerinin Karayolunu Kullanmaları ve Yükl ve İnsan Taşıması Kuralları :

- Lastik tekerlekli traktörlerle ve römork takarak ticari amaçla yükl taşımak yasaktır.
- Bu araçlar ticari araç olarak tescil edilemez.
- Tarım ürünlerinin toplanması, yükleneşmesi veya boşaltılması amacıyla tarla veya işyerine götürölüp getirmek üzere lastik tekerlekli traktörlerin römork veya yarı römorklarına, oturmaları şartıyla, taşıma sınırının beher tonu için en çok 3 kişİ bindirilebilir.

Araçların Yüklenebilirliği:

- **Yük üzerinde insan taşınamaz.**
- Ancak yük ve insanın beraber taşınmasını mecburi kılan hallerde, aracın her türlü hareketi ve durması sırasında insanların bulunduğu sahaya tecavüz etmeyecek şekilde yükün sağlamca tespiti ve römork kapaklarının düşmeyi önleyecek şekilde kapalı olması zorunludur.

Araçların Yükleneşmesi:

Tehlikeli Maddelerin Taşınması:

- Fiziksel ve kimyasal yapı ve nitelikleri bakımından patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı, kendi kendine veya kolayca ateş alıcı, zehirli ve radyoaktif maddeler ile bunların benzerleri Tehlikeli Madde sayılır.
- **Tehlikeli maddelerin yükleneşmesi ve boşaltılması sırasında bulundukları yere 30 m. mesafe içinde, sigara ve benzerleri içilmeyecek, kibrit, çakmak, aydınlatma cihazı ve benzerleri gibi alev ve kıvılcım çıkaran şeyler kullanılmayacaktır.**
- Tehlikeli madde taşıyan araçların içine 6 voltu geçmeyen pilli fener dışındaki aydınlatma cihazları ile girilmeyecektir.
- Bu araçlarda **iki adet 6 kg.** kapasiteli yangın söndürme cihazı bulundurulacaktır.

- Araca başka yük alınmayacak, mal sahibi veya hizmetliden başka yolcu bindirilmeyecektir.
- Park etme ve duraklama halinde araç, bir görevlinin gözetimi altında olacaktır.
- Bu araçları sürenler, yerleşim yerleri dışındaki karayolunda, diğer araçları en az 50 m. mesafeden takip edeceklerdir.
- Duraklama hallerinde diğer araçlarla aralarında 20 metre mesafe bulunduracaklardır.

- Ön ve arka yanlarına kırmızı renkte zemin üzerine boyu yirmi ve çizgi kalınlığı iki buçuk santimetreden az olmayan beyaz renkte **TEHLİKELİ MADDE** yazısı yazılacak ve ayrıca ön ve arka taraflarına kolayca görülebilen 30×30 cm'den küçük olmayan kırmız renkte birer bez asılacaktır.
- Radyoaktif maddelerin taşınması için “Atom Enerji Komisyonu'ndan izin alınması zorunludur.

Kamyon, kamyonet ve römorklarda **yükle birlikte yolcu taşınırken** aşağıdakilerden hangisinin yapılması yasaktır?

- A. Yolcuların kasa içinde uygun oturma yerleri hazırlanarak oturtulması
- B. Kasanın kapaklarının kapatılması
- C. Yük üzerinde insan taşınması**
- D. Yüklerin bağlanması

**YANLIŞ
CEVAP C**

- Genellikle araçların belirli sebeplerden dolayı yükseklik ve genişliklerinin sınırlanması için uygulanan sınırlandırma uygulamalarıdır.
- **Gabari ölçüleri** genel olarak 3 farklı şekilde ifade edilmektedir. Seyir edilen yolun özelliklerine bağlı olarak araçların maksimum genişlik, maksimum yükseklik ve maksimum dingil mesafesi gibi farklı ölçülerine sınırlama getirilerek tüm araçların yol üzerinde güvenli şekilde ilerlemesi sağlanmaktadır.

Araçlar yüklenirken aşağıdakilerden hangisinin yapılması **yasaktır**?

- A. Araç dengesinin korunması
- B. Taşıma sınırına ve dingil ağırlığına uyulması
- C. Trafikte güvenliğin dikkate alınması
- D. Gabarinin aşılması**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Komple Yük Parsiyel Yük nedir?

Komple Yük(Tam yük) / Taşımacılık Nedir?

Bir firmaya ait yükün tek başına tek bir taşıma aracına yüklenererek nakliyesine komple taşımacılık, yüke ise komple yük denilmektedir.

Parsiyel Yük / Taşımacılık Nedir?

Birden fazla firmaya ait yükün tek bir taşıma aracına yüklenererek nakliyesine parsiyel taşımacılık, yüke ise parsiyel yük denilmektedir.

Bir taşıma aracında taşınan **tek bir firmaya ait yük** aşağıdakilerden hangisidir?

A. Tam yük

B. Parsiyel yük

C. Özel yük

D. Entegre yük

**DOĞRU
CEVAP A**

Özel Yük ve Tehlikeli Yük nedir?

Özel yükler nelerdir?

Değerli kargo yükleri, canlı hayvan, tehlikeli madde yükleri, büyük ebada ve ağırlığa sahip olan yükler özel yük kategorisine girer. Diğer her türlü ürün ve eşya da genel kargo ya da yük olarak isimlendirilir ve taşınır.

Özel Yük ve Tehlikeli Yük nedir?

Tehlikeli yük nedir?

Birbirinden tehlikeli maddelerin kolaylıkla ve tehlikeden uzak biçimde taşınabilmesi lojistik hizmeti veren firmalar için oldukça önemlidir. Bu sebeple, bünyesinde kimyasal madde barındıran, yanıcı özelliğe sahip olan ürün ve ham maddelerin taşınma işlemi **tehlikeli madde taşımacılığı** olarak tanımlanır.

Aşağıdakilerden hangisi **özellikli** yüklerden **değildir**?

- A. Bozulabilir gıda maddeleri
- B. Canlı hayvanlar
- C. Tehlikeli maddeler
- D. Kuru yükler**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Araçların ağırlık ve boyut ölçüleri

Karayollarında seyreden araçların yüklü ve yüksüz olarak uyacakları boyutların ve bu araçların karayolu yapısına zarar vermeden güvenle seyredebilecekleri ağırlıkların aşığıda belirtilen şartlara uygun olması zorunludur.

Azami genişlik

Araçların azami genişliği	2,55 metre
Frigorifik taşıtların yalnız frigorifik yapılarında	2,60 metre
Belediyelere ait trolleybüsler	2,60 metre

Azami yükseklik

Araçların azami yüksekliği	4,00 metre
----------------------------	------------

Karayollarında trafiğe çıkarılacak araçların yüklü veya yüksüz **azami yükseklikleri** kaç metredir?

A. 4.00 m

B. 4.50 m

C. 4.30 m

D. 5.00 m

**DOĞRU
CEVAP A**

Frigo Araç Taşımacılığı Nedir?

18 ile -26 dereceye kadar ayarlanabilen soğutucuları bulunan ve donanımlı araçlarla yapılan taşımacılıktır. Bu taşımacılık; frigo nakliye, soğuk gıda taşımacılığı, soğuk taşımacılık, soğuk zincir taşıma vb. kavramlarla da ifade edilir.

Hızlı dondurulmuş gıda maddelerinin sıcaklığı, ürünün tüm noktalarında -18°C veya daha düşük bir sıcaklıkta sabit olmalı ve bunu muhafaza etmelidir, ancak taşıma sırasında muhtemel gelişebilecek sıcaklık değişimi $\pm 3^{\circ}\text{C}$ den fazla olmamalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi **frigorifik** bir nakliye aracı için yapılması gereken önemli kontroller arasındadır?

- A. Araç lastiklerinin hava basıncının yeterli olması
- B. Soğutma sisteminin çalışır durumda olup olmadığı**
- C. Far ve sinyallerinin çalışır durumda olması
- D. Isıtma sisteminin çalışır durumda olup olmadığı

**DOĞRU
CEVAP B**

Dondurulmuş gıda ürünleri taşıyan sürücü, soğutucu ünitesini kaç derece olarak ayarlamalıdır?

- A. 0
- B. -2
- C. -12
- D. -18**

**DOĞRU
CEVAP D**